

REFERAT Udvalg for lighed i sundhed d. 18-05-2022

Mødedato Onsdag d. 18. maj 2022 kl. 09:00

Mødested Mødelokale F4 stuen, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget.....	3
Lighed i sundhed - hvad siger forskningen?.....	4
Arbejdet med ulighed i sundhed i Region Midtjylland.....	6
Planlægning af kommende møder.....	7
Gensidig orientering.....	8

Punkt 1: Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget

1-00-14-22

Resume

Godkendelse af referat fra udvalgets møde den 25. marts 2022.

Direktionen indstiller,

at referat fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 25. marts 2022 godkendes.

Sagsfremstilling

Referatet fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 25. marts 2022 kan tilgås i First Agenda.

Beslutning

Referat fra udvalgets møde den 25. marts 2022 blev godkendt med den tilføjelse, at der skal udarbejdes en projektplan, hvoraf beslutninger i udvalget fremgår, herunder skal der indgå en idébank til fremtidige emner, studiebesøg og lignende.

Purnima Erichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Lighed i sundhed - hvad siger forskningen?

1-00-14-22

Resume

Der gives en introduktion til, hvad forskning har vist omkring årsager til social ulighed i sundhed, samt hvad der kan gøres for at sikre mere lighed i sundhed

Direktionen indstiller,

at udvalg for lighed i sundhed tager introduktionen til, hvad forskning har vist omkring årsager til social ulighed i sundhed, samt hvad der kan gøres for at sikre mere lighed i sundhed til efterretning, og

at udvalg for lighed i sundhed reflekterer over samt drøfter, hvad introduktionen giver anledning til.

Sagsfremstilling

Data fra blandt andet Sundhedsstyrelsen viser, at sundhed og sygdom er systematisk skævt fordelt i samfundet, og at social position og vilkår har betydning for menneskers sundhed, sygdom, levetid og sundhedsrelaterede livskvalitet.

Sundhedsvæsenet skal gerne bidrage til at modvirke den sociale ulighed i sundhed, men desværre ses det, at patienter med lavere socioøkonomisk status oplever ikke at få lige så meget behandling eller få lige så god gavn af behandlingen som øvrige patienter.

Der bliver forsket en hel del i, hvorfor social ulighed i sundhed opstår, hvilke mekanismer der bidrager til at opretholde uligheden, samt hvad der kan gøres for at sikre mere lighed i sundhed. På mødet vil udvalget blive præsenteret for, hvad forskningen viser omkring social ulighed i sundhed som inspiration for udvalgets videre arbejde.

Præsentationen vil blandt andet tage udgangspunkt i to rapporter fra Sundhedsstyrelsen samt en rapport fra Center for Forebyggelse. Såfremt udvalgsmedlemmerne ønsker at dykke dybere ned i rapporterne, kan disse tilgås via nedenstående links:

- 'Indsatser mod ulighed i sundhed' <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Ulighed-i-sundhed/Indsatser-mod-ulighed-i-sundhed-tilgaengeligt.ashx>
- 'Social ulighed i mødet med sundhedsvæsenet - en systematisk litteraturgennemgang' https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2022/Ulighed/8947-SST-Rapport-Ulighed-i-moedet_TILG.ashx
- 'Social ulighed blandt børn – 14 faglige anbefalinger og eksempler på hvad kommunen kan gøre' <https://www.kl.dk/media/49463/social-ulighed-i-sundhed-blandt-boern.pdf>

Punktet indledes med et oplæg ved seniorforsker Finn Breinholt Larsen fra DEFACTUM, der først vil fortælle om, hvad forskningen viser omkring ulighed i sundhed (årsager, hvordan det kommer til udtryk, hvad der kan gøres for at sikre mere lighed i sundhed). Herefter vil han fortælle om enkelte af DEFACTUMS følgeforskningsprojekter på området.

Beslutning

Seniorforsker Finn Breinholt Larsen fra DEFACTUM gav et oplæg om forskning i ulighed i sundhed. Vi ved, at forekomsten af ulighed i sundhed eksisterer, vi ved mindre om årsagerne til ulighed i sundhed, men dog stadig en del. Til gengæld er vores viden om effektive indsatser mod ulighed i sundhed meget mangelfuld.

Oplægget satte blandt andet fokus på den sociale ulighed i mødet med sundhedsvæsenet, herunder de organisatoriske forhold i sundhedsvæsenet, de sociokulturelle forhold, patientens livsomstændigheder og kvalitet af relationen.

Med baggrund i oplægget drøftede udvalget blandt andet adgangen til sundhedsvæsenets ydelser på baggrund af organiseringen, da det er i mødet med et højt specialiseret sundhedsvæsen, hvor man som udsat borger kan have mange snitflader ind, fx i forskellige specialer, at man kan falde mellem flere stole.

Udvalget ønsker at være undersøgende i forhold til, hvordan ulemperne i at skulle agere i et højt specialiseret sundhedsvæsen kan afbødes, og hvordan udsatte borgere kan hjælpes til at navigere i sundhedssystemet. Viden om den betydning kvaliteten af relationen mellem den sundhedsprofessionelle og patienten, særligt i forhold til kommunikation, har, blev også drøftet. Kommunikation er også et meget vigtigt parameter i forhold til lighed i

sundhed, for hvis patienten ikke forstår at komme rundt i systemet og heller ikke forstår det, der bliver kommunikeret, så er det svært.

I forlængelse heraf drøftede udvalget civilsamfundets betydning og forskellige former for mere eller mindre formaliserede netværk, der kan støtte og hjælpe udsatte borgere, der har svært ved at navigere i systemet. Udvalget ønsker på den baggrund mere information om eksisterende tiltag med henblik på at uddrage læring og erfaringer.

Purnima Erichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Oplæg. Finn Breinholt Larsen

Punkt 3: Arbejdet med ulighed i sundhed i Region Midtjylland

1-00-14-22

Resume

Udvalget gives en præsentation af arbejdet med lighed i sundhed i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at præsentation af arbejdet med lighed i sundhed i Region Midtjylland tages til efterretning, og

at udvalget udvælger et antal projekter/tiltag, det ønsker en mere uddybende præsentation af.

Sagsfremstilling

Arbejdet med lighed i sundhed er en opgave for alle parter i sundhedsvæsenet, og således også for regionerne. Danske Regioners tilgang til lighed i sundhed har tre vinkler:

- Regionerne har en afgørende rolle i den forebyggelsesindsats, der systematisk, tværgående og målrettet forebygger sygdomme og lidelser
- Det er regionernes ansvar, at ulighed i sundhed ikke forstærkes i mødet med sundhedsvæsenet, men at vi på hospitalerne og i praksissektoren tilpasser indsatsen til den enkelte
- Regionerne har en særlig opsøgende og støttende rolle i forhold til udsatte borgere, der ikke selv tager kontakt til sundhedsvæsenet, selvom de har behov for en indsats i sundhedsvæsenet.

Den tilgang er i fin tråd med Region Midtjyllands sundheds- og hospitalsplan, hvoraf det fremgår, at "Region Midtjylland vil stå i spidsen for et sundhedsvæsen, der leverer sammenhængende og koordineret somatisk og psykiatrisk behandling og pleje af høj kvalitet, således at ulighed i sundhed ikke forstærkes i mødet med sundhedsvæsenet, men at man tværtimod tilpasser indsatsen til den enkelte og understøtter geografisk og social lighed i sundhed".

Region Midtjylland arbejder med lighed i sundhed på en lang række områder på både hospitaler, i psykiatrien og på socialområdet. Vicedirektør Mette Kjølby og kontorchef Dorthe Klith vil på mødet give en overordnet præsentation af arbejdet med lighed i sundhed i Region Midtjylland.

Vedlagte bilag er en oversigt over udvalgte projekter og tiltag, der arbejdes med på hospitaler, i psykiatrien og på socialområdet. Listen skal ikke ses som værende udtømmende, og vil løbende blive opdateret og præsenteret for udvalget.

Det foreslås, at udvalget udvælger et antal projekter/tiltag fra listen, som udvalget ønsker en mere uddybende præsentation af på de kommende møder.

Beslutning

Vicedirektør Mette Kjølby og kontorchef Dorthe Klith gav et oplæg om de forskellige indsats og projekter, der arbejdes med i Region Midtjylland i forhold til ulighed i sundhed.

Udvalget drøftede indsatserne og projekter med henblik på at udpege, hvilke projekter de indledningsvist ønsker en mere uddybende præsentation/drøftelse af.

Udvalget pegede blandt andet på almen praksis rolle ind i arbejdet med lighed i sundhed, socialsygeplejersker og "Super Care" som tilgang.

Purnima Erichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Oversigt over udvalgte projekter og tiltag i Region Midtjylland

Oplæg om indsats i Region Midtjylland

Punkt 4: Planlægning af kommende møder

1-00-14-22

Resume

Udvalget planlægger kommende udvalgs møder.

Direktionen indstiller,

at udvalget drøfter kommende møder med henblik på den videre planlægning.

Sagsfremstilling

Udvalget gav på det første møde deres input i forhold til ønsker til det generelle udvalgsarbejde og arbejdsform, samt til konkrete emner og områder, de særligt ønsker, at udvalget sætter fokus på. I forlængelse heraf ønskede udvalget at skabe et overblik gennem en organisering, der kan give struktur og systematik for arbejdet, og i forlængelse heraf at udvælge nogle nedslagsområder og at være operationel blandt andet med fokus på at udbrede indsatser, som man allerede ved har en positiv effekt.

Udvalgets input er derfor oplistet i vedlagte oversigt, der er tænkt som et dynamisk værktøj, der kan udbygges efterhånden som udvalgets arbejde skrider frem. Emnerne i oversigten er inddelt i forhold til de emner, der er fremhævet i kommissoriet.

Det foreslås, at udvalget drøfter, hvordan de ønsker efterårets udvalgsarbejde planlagt, herunder hvilke studiebesøg udvalget ønsker at komme på.

Beslutning

Det blev aftalt, at oversigten over emner udbygges med en idé-bank samt følgende emner:

- Landsbyggefonden – den udadrettede funktion.
- Navigator-projektet som model.
- Social Sundhed.
- Socialsygeplejersker.
- Projekt "Broen til bedre sundhed" (Lolland-Falster).

I forhold til eventuelle studieture er det udvalgets ønske også at besøge nogle steder, hvor man får samspillet til at køre mellem flere aktører samt flere grupper.

Det blev aftalt, at studiebesøg skal sættes på dagsordenen til kommende møde.

Purnima Erichsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Emner til arbejdet med lighed i sundhed

Punkt 5: Gensidig orientering

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Eventuelt og gensidig orientering fra udvalgets medlemmer.

Beslutning

Intet at referere.

Alle var mødt undtagen Purnima Erichsen, der havde meldt afbud.